

Sygn. akt VII U 3270/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Marcin Graczyk
Protokolant:	praktykant Ewa Bieniek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2019 r. w Warszawie

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 9 maja 2019r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przelicza i podejmuje wypłatę emerytury o nr (...) od dnia 1 września 2015r., a w pozostałym zakresie oddala.

UZASADNIENIE

J. M. w dniu 13 czerwca 2019 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 9 maja 2019r., znak: (...), ustalającej wysokość emerytury od dnia 1 marca 2019 r. Odwołująca zarzuciła zaskarżonej decyzji naliczenie do jej świadczenia emerytalnego dodatkowych kwot zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r., lecz tylko za okres ostatnich trzech miesięcy tj. marzec, kwiecień, maj. Zdaniem odwołującej decyzja organu rentowego jest dla niej krzywdząca, gdyż ZUS winien ponownie obliczyć wysokość świadczenia od dnia 12 grudnia 2008 r. tj. od przyznania emerytury (odwołanie z dnia 13 czerwca 2019 r., k. 3 – 4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania, a uzasadniając swe stanowisko wskazał, że ubezpieczona w dniu 29 marca 2019 r. złożyła skargę o wznowienie postępowania w związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 6 marca 2019r., sygn. akt P 20/16. Organ rentowy dokonał przeliczenia od 1 marca 2019 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca w którym została złożona skarga, zgodnie z art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.), gdyż w przedmiotowej sprawie brak jest błędu organu rentowego (odpowieź na odwołanie, k. 5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. M., urodzona w dniu (...) na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 12 grudnia 2008r. znak E (...), uzyskała prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 października 2008r. tj., od miesiąca w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. Emerytura podlegała zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Kolejnymi decyzjami organ rentowy dokonywał przeliczenia wysokości świadczenia w związku z przedkładanymi świadectwami pracy z kolejnych zakładów pracy (decyzja ZUS z dnia 12 grudnia 2008r., k. 66 akt emerytalnych, decyzja ZUS z dnia 13 stycznia 2009 r., z dnia 16 marca 2009r., z dnia 31 marca 2009r., z dnia 15 lutego 2010r., z dnia 15 marca 2010r., z dnia 21 września 2010r., z dnia 4 października 2012r. – akta emerytalne).

W dniu 2 września 2015r. ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. wniosek o emeryturę. Po jego rozpoznaniu organ rentowy decyzją z dnia 6 października 2015r., znak (...), przyznał prawo do emerytury powszechnej od 1 września 2015r., tj. od daty złożenia wniosku. Podstawa wymiaru emerytury, obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej, została pomniejszona o sumę kwot pobranych emerytur po uwzględnieniu kwoty wypłaconego wyrównania, tj. 110.393,43 zł. Do jej wyliczenia uwzględniono średnie dalsze trwanie życia wynoszące 238,40 m-cy. Obliczona przez organ rentowy wysokość emerytury wyniosła 1.239,67 zł i ponieważ była niższa od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej, wobec tego w decyzji zostało wskazane, że nadal będzie wypłacane świadczenie dotychczasowe ustalone w kwocie 1.531,33 zł brutto (wniosek o emeryturę z dnia 2 września 2015r. – akta emerytalne, decyzja z dnia 6 października 2015r., znak (...) – akta emerytalne).

W dniu 29 marca 2019r., w związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 6 marca 2019r., J. M. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. pismo, w którym wniosła o przeliczenie jej emerytury oraz ponowne ustalenie wysokości emerytury powszechnej i wypłatę wyrównania jej emerytury od dnia uzyskania prawa do emerytury. Oprócz złożenia przedmiotowego pisma ubezpieczona wypełniła także wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego (pismo J. M. z dnia 29 marca 2019r.– akta emerytalne, wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego z dnia 29 marca 2019r. – akta emerytalne).

Po rozpoznaniu wniosku organ rentowy postanowieniem z dnia 9 maja 2019r. wznowił postępowanie w sprawie emerytury przyznanej J. M.. Decyzją z dnia 9 maja 2019r., znak: ENP/25/045080389, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. uchylił decyzję z dnia 6 października 2015 r. oraz ustalił ponownie wysokość emerytury przysługującej ubezpieczonej od dnia 1 marca 2019r. tj. od miesiąca, złożenia wniosku o ponowne obliczenie świadczenia. Organ rentowy ustalił wysokość emerytury od dnia 1 marca 2019r. w kwocie 1.837,98 zł. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że wysokość emerytury obliczona w ww. decyzji jest korzystniejsza od emerytury przyznanej decyzją z dnia 12 grudnia 2008r., wobec czego organ rentowy podjął wypłatę emerytury ustalonej ww. decyzją od dnia 1 marca 2019 r. (postanowienie z dnia 9 maja 2019 r. – akta emerytalne, decyzja z dnia 9 maja 2019r., znak: (...) – akta emerytalne).

Powyższy stan faktyczny, który nie był sporny między stronami, Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, których wiarygodność nie budziła wątpliwości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 maja 2019r., znak: (...) podlegało uwzględnieniu w części.

Na wstępie rozważań należy przypomnieć, że spór w przedmiotowej sprawie powstał w związku z tym, że Trybunał Konstytucyjny w dniu 6 marca 2019r. wydał wyrok w sprawie o sygn. P 20/16, w którym orzekł o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r., w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w (...)r., które przed dniem 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy.

Konsekwencją każdego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, wynikająca z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP, jest to, że takie orzeczenie stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2018r., poz. 1270 ze zm.), zwana dalej ustawą emerytalną, nie zawiera odpowiedniej regulacji określającej wprost zasady i tryb postępowania w omawianym przypadku. Jednak orzeczenie, o którym mowa w art. 190 ust. 4 Konstytucji, stanowi samodzielną i szczególną podstawę wznowienia postępowania wymienioną *expressis verbis* w przepisach regulujących postępowanie zarówno sądowe (art. 4011 k.p.c. i art. 540 § 2 k.p.k.), jak i administracyjne (art. 145a k.p.a.). W myśl art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w postępowaniu w sprawach o świadczenia określone w niej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Za przepis, na podstawie którego może dojść do wzruszenia decyzji organu rentowego wydanej w oparciu o akt normatywny uznany orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego za niezgodny z Konstytucją, należy zatem uznać art. 145a k.p.a., zgodnie z którym można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja (§ 1). We wskazanej sytuacji skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

W rozpatrywanym przypadku wobec faktu, że w dniu 6 marca 2019r. Trybunał Konstytucyjny wydał orzeczenie w sprawie o sygn. P 20/16, a ubezpieczona w terminie, o jakim była mowa, wystąpiła ze skargą o wznowienie postępowania, organ rentowy, stosując powołany art. 145a k.p.a. w związku z art. 149 § 1 k.p.a. wznowił postępowanie w sprawie emerytury przyznanej decyzją z dnia 6 października 2015 r. Tego rodzaju postanowienie wznowiające postępowanie – w myśl art. 149 § 2 k.p.a. - stanowi następnie podstawę do przeprowadzenia postępowania co do przyczyn wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia istoty sprawy. Rodzaj rozstrzygnięć co do istoty, jakie mogą być wydane, określa natomiast art. 151 k.p.a., który w § 1 przewiduje, że organ administracji publicznej, o którym mowa w art. 150, po przeprowadzeniu postępowania określonego w art. 149 § 2 wydaje decyzję, w której:

- 1) odmawia uchylenia decyzji dotychczasowej, gdy stwierdzi brak podstaw do jej uchylenia na podstawie art. 145 § 1, art. 145a lub art. 145b, albo
- 2) uchyła decyzję dotychczasową, gdy stwierdzi istnienie podstaw do jej uchylenia na podstawie art. 145 § 1, art. 145a lub art. 145b, i wydaje nową decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy.

Analizując wskazane zagadnienie nie można zapominać, że organ administracji, wydając decyzję co do meritum sprawy, rozpoznaje sprawę na nowo. Oznacza to również konieczność uwzględnienia skutków wyroku Trybunału Konstytucyjnego stwierdzającego niekonstytucyjność przepisu, na podstawie którego ma być wydana decyzja, także wówczas, gdy orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie było przesłanką wznowienia postępowania (wyrok NSA z 1 lipca 2011r., II OSK 470/11, LEX nr 1083653). Konieczność respektowania skutków orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego wynika z faktu posiadania przez te orzeczenia powszechnie obowiązującej mocy (art. 190 ust. 1 Konstytucji RP). W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, istotne było również to, czy orzeczenie TK wywołuje skutki prawne z mocą wsteczną (*ex tunc*), czy też działa wyłącznie na przyszłość (*ex nunc*). Trzeba na wstępie wyjaśnić, że jak podkreśla się w judykaturze - ogłoszenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego we właściwym organie publikacyjnym jest równoznaczne z utratą mocy obowiązującej zakwestionowanego aktu normatywnego lub jego przepisu (przepisów) wyłącznie w zakresie określonym w sentencji tego wyroku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2006r., sygn. akt: I PK 116/05). Wejście orzeczenia Trybunału w życie powoduje co do zasady utratę mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu (lub przepisów) ze skutkiem *ex tunc* (wstecz) - czyli tak, jak gdyby dany przepis nigdy nie obowiązywał. W orzecznictwie sądów administracyjnych stanowisko takie wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 lutego 2008r. (II OSK (...)), stwierdzając, że przepis uznany przez TK za niekonstytucyjny ma taki charakter od samego początku, tj. od dnia jego wejścia w życie. Ku temu pogładowi skłania

się również Sąd Najwyższy, który m.in. w wyroku z dnia 20 maja 2009r. (I CSK 379/08) podkreślił, że stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny niezgodność z Konstytucją nie istnieje wyłącznie w chwili orzekania przez Trybunał, lecz występuje również wcześniej. Pozwala to przyjąć, że co do zasady, orzeczenia Trybunału mają moc wsteczną, a przyjęcie skuteczności ex nunc naruszałoby spójność systemową konstytucji i byłoby trudne do pogodzenia z art. 77 Konstytucji (prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej).

W orzecznictwie panuje zatem pogląd o retroaktywnym skutku orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego derogujących konkretne przepisy jako niezgodne z Konstytucją RP, który należy rozumieć w ten sposób, że uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją przepis prawa nie może być stosowany przez sądy i inne organy w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2000r., III ZP 27/00, oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 września 2001r., II UKN 542/00, z dnia 12 czerwca 2002r., II UKN 419/01, z dnia 27 września 2002r., II UKN 581/01, z dnia 18 grudnia 2002r., I PKN 668/01, z dnia 24 stycznia 2006r., I PK 116/05). Od tej zasady istnieją wyjątki między innymi określone w art. 190 ust. 3 Konstytucji RP. Stosownie do tego przepisu orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tym samym dniem następuje utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego, którego dotyczyło orzeczenie Trybunału. Jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten nie może przekroczyć osiemnastu miesięcy, gdy chodzi o ustawę, a gdy chodzi o inny akt normatywny - dwunastu miesięcy. Tak więc przepis art. 190 ust. 3 ustawy zasadniczej przewiduje możliwość odroczenia przez Trybunał Konstytucyjny daty utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego uznanego za niekonstytucyjny. Innym wyjątkiem od zasady wstecznej mocy obowiązującej orzeczeń Trybunału jest sytuacja, w której skuteczność wyroku Trybunału Konstytucyjnego ex tunc naruszałaby zasadę ochrony praw słuszenie nabytych (art. 2 Konstytucji RP). W takim przypadku należy przyjąć, że wyrok Trybunału nie działa ex tunc w zakresie, w jakim naruszałoby to wspomnianą wyżej zasadę konstytucyjną (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011r., sygn. akt: II CSK 335/10). W niniejszej sprawie jednak Trybunał Konstytucyjny nie odroczył daty utraty mocy obowiązującej art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Zatem należy stwierdzić, że z dniem ogłoszenia wyroku przepis ten przestał istnieć w obowiązującym stanie prawnym.

Warto dodać, że podobne skutki działające ex tunc wywołuje wznowienie postępowania administracyjnego po wydaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego, na mocy którego został uznany za niezgodny Konstytucją RP akt normatywny będący uprzednio podstawą wydania decyzji przez organ administracji publicznej, w tym organ rentowy. Wznowione postępowanie administracyjne zamyka wydanie jednej z decyzji wymienionych w przepisie art. 151 k.p.a. Jak wskazuje się w piśmiennictwie, nowa decyzja organu rentowego powinna uchylać wszelkie skutki aktu wydanego na podstawie wadliwie skonstruowanej normy, w tym poprzednio wydane decyzje. Zadaniem organu rentowego w takiej sytuacji jest zatem ponowne zbadanie sprawy w oparciu o stan prawny istniejący po wydaniu orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny. Swą decyzją organ rentowy powinien objąć okres po wydaniu decyzji wadliwej, co prowadzi do wniosku, że decyzja wydana na podstawie art. 151 k.p.a. kształtuje prawo ubezpieczonego wstecz, sięgając do okresu obowiązywania decyzji uchylonej. Innymi słowy, wzruszalność prawomocnych i negatywnych decyzji rentowych w trybie przewidzianym przez art. 145a § 1 k.p.a. powinna zapewnić zainteresowanym odzyskanie pełni praw do świadczeń od momentu ich pozbawienia lub ograniczenia (por. Jacek Chmiel, Paweł Zaborniak „Wznowienie postępowania w sprawie emerytalno-rentowej po wyroku Trybunału Konstytucyjnego”, Służba Pracownicza z 2013r. Nr 1, str. 25-27).

W rozpatrywanym przypadku skuteczność ex tunc wskazanego wyżej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie narusza zasady ochrony praw nabytych ubezpieczonej jak i pozostałych kobiet urodzonych w (...)r., a wręcz pozwala na chronienie tych praw, bo prowadzi do reaktywacji przyznania prawa do wypłacenia emerytury w wysokości, w jakiej ubezpieczona powinna ją otrzymywać w sytuacji, gdyby nigdy nie istniał art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Ponadto z sentencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie wynika, aby przedmiotowe orzeczenie miało działać jedynie na przyszłość.

Organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i w odpowiedzi na odwołanie nie wskazał żadnej podstawy prawnej, w oparciu o którą dokonał przeliczenia emerytury J. M. poczynawszy od dnia 1 marca 2019 r. W ocenie ZUS termin wypłaty świadczenia w nowej wysokości był uzależniony od miesiąca złożenia przez ubezpieczoną wniosku o ponowne obliczenie świadczenia z dnia 29 marca 2019 r. Może to wskazywać, że organ rentowy zastosował poprzez analogię dyspozycję art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którą świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2. Jednakże Sąd miał na uwadze, że wraz z wnioskiem o ponowne obliczenie świadczenia ubezpieczona złożyła pismo, które należało traktować jako skargę o wznowienie postępowania, gdyż bezspornym jest, że odwołująca w przedmiotowym piśmie powołała się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. W związku z powyższą skargą o wznowienie postępowania, złożonej przez ubezpieczoną, nie należy utożsamiać z wnioskiem, o jakim mowa w ww. przepisie, gdyż w przedmiotowej sprawie bez znaczenia jest fakt, że ubezpieczona wypełniła równocześnie wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego na formularzu ZUS. Art. 129 ust. 1 wyraża zasadę, że świadczenie wypłaca się od dnia powstania prawa do niego, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, uzależniając początkową datę wypłaty świadczenia od daty złożenia wniosku o świadczenie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012r., II UK 146/11). W rozważanym przypadku ubezpieczona owszem wystąpiła z wnioskiem o przeliczenie świadczenia, które uzyskała na mocy decyzji z dnia 6 października 2015r., jednakże bezspornym jest, że uczyniła to w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., dlatego też organ rentowy powinien zwrócić uwagę na pismo dołączone do przedmiotowego wniosku, które stanowiło skargę o wznowienie postępowania. Zatem nie należy stosować poglądów orzecznictwa odnoszących się wprost do dyspozycji wynikającej z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej. W prawomocnych decyzjach rentowych w trybie przewidzianym przez art. 145a § 1 k.p.a. powinna zapewnić zainteresowanym odzyskanie pełni praw do świadczeń od momentu ich pozbawienia lub ograniczenia. W związku z orzeczeniem Trybunału w sprawie o sygn. P 20/16 2019r. wyeliminowano z obrotu prawnego art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2017r. w zakresie, w jakim dotyczy kobiet urodzonych w (...)r., które przed dniem 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy. Oznacza to, że decyzja organu rentowego z dnia 6 października 2015r. powinna zostać uchylona i organ rentowy rozstrzygając na nowo o emeryturze dla ubezpieczonej, poczynawszy od daty złożenia przez nią wniosku, powinien bazować na przepisach ustawy emerytalnej, z uwzględnieniem orzeczenia TK z dnia 6 marca 2019r.

Podobny pogląd, z tym że w odniesieniu do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wydanego w sprawie K 2/12, wyraził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 10 stycznia 2014r. (III UZP 3/13, LEX nr 1455747). Podzielił tam utrwalony w orzecznictwie pogląd o retroaktywnym skutku orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego derogujących konkretne przepisy, jako niezgodne z Konstytucją RP, który należy rozumieć w ten sposób, że uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją przepis prawa nie może być stosowany przez sądy i inne organy w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału (por. postanowienie z dnia 7 grudnia 2000r., III ZP 27/00, OSNAPiUS 2001 Nr 10, poz. 331 oraz wyroki: z dnia 5 września 2001r., II UKN 542/00, OSNP 2003 Nr 2, poz. 36, z dnia 12 czerwca 2002r., II UKN 419/01, OSNAPiUS 2002 nr 23, poz. 58, z dnia 27 września 2002r., II UKN 581/01, OSNP 2003 nr 23, poz. 581, z dnia 18 grudnia 2002r., I PKN 668/01, OSNP 2004 Nr 3, poz. 47, z dnia 24 stycznia 2006r., I PK 116/05, OSNP 2006 nr 23-24, poz. 353, czy też powołany w uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego wyrok z dnia 20 maja 2009r., I CSK 379/08, OSNC 2009 Nr 12, poz. 172). Wskazał również, że pogląd ten w okolicznościach faktycznych rozpatrywanej sprawy pozwala uznać za w pełni uprawnione stanowisko, że w przypadku ponownej oceny uprawnień ubezpieczonego do emerytury w okresie, w którym uprawnienia te były zawieszane, a wypłata świadczenia wstrzymana – bo tego dotyczyła sprawa w kontekście orzeczenia TK w sprawie K 2/12 - ocena ta powinna być dokonywana w taki sposób, jakby przepisy powodujące wstrzymanie wypłaty nie obowiązywały. W okolicznościach faktycznych sprawy, w której Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd, zastosowanie omawianego art. 145a k.p.a. polegać miało zatem na złożeniu przez ubezpieczonego do organu rentowego skargi (wniosku) o wznowienie postępowania, a po jej rozpoznaniu organ rentowy winien wznowić postępowanie, uchylić wskazaną decyzję i wydać nową wznawiającą wypłatę wstrzymanej emerytury z równoczesnym przyznaniem stosowanego wyrównania za cały okres, w którym wypłata świadczenia była wstrzymana, jeśli zważyć, że

wstrzymanie wypłaty nastąpiło wskutek zastosowania niekonstytucyjnego przepisu, który był wszak niekonstytucyjny od chwili jego uchwalenia, a więc także w chwili stosowania przez organ rentowy.

Zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględniając ogólne rozważania dotyczące skutków orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego oraz analizę przepisów k.p.a. odnoszących się do możliwości wznowienia postępowania, nie można przyjąć, by w przypadku wysokości emerytury kobiet, których dotyczyło orzeczenie TK z 6 marca 2019r., miało dojść do innych skutków. Podobnie, jak w odniesieniu do sytuacji emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, tak i w przypadku kobiet urodzonych w (...)r., których emerytura powszechna została pomniejszona o pobrane emerytury wcześniejsze, organ rentowy powinien przyznać emeryturę powszechną bez jej pomniejszania w myśl art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, poczynając od chwili uzyskania prawa do tego świadczenia, a nie od miesiąca, w którym została złożona skarga o wznowienie postępowania.

W tym stanie rzeczy w niniejszej sprawie zachodziły podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji. Skoro organ rentowy mimo, że był zobligowany uchylić decyzję z dnia 6 października 2015r. i wydać nową z równoczesnym przyznaniem stosownego wyrównania za cały okres, w którym obliczano emeryturę z pomniejszaniem jej wysokości o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur przyznanych przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, a więc od dnia 1 września 2015r., a tego nie uczynił, to Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił decyzję, o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

Odwołanie ubezpieczonej w zakresie, w jakim domagała się przeliczenia emerytury od dnia 12 marca 2008r., podlegało oddaleniu.

Art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej przewiduje, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Z cytowanego przepisu wynika, że wyliczając emeryturę przyjmuje się wiek przejścia na emeryturę powszechną. Natomiast decyzją z dnia 12 marca 2008r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej emeryturę wcześniejszą. Z kolei J. M. wiek emerytalny osiągnęła wiek emerytalny w dniu 11 września 1953r., zgodnie z powyższym ponowne obliczenie świadczenia było możliwe od osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, a więc od dnia 1 września 2015r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- (...)

- (...)

M.P.